

GO

STADSMUSEUM EXPOSITIE POLITIE

Moord en doodslag in Gent

Het Museum van de Misdaad geeft een kijkje achter de schermen van de gerechtelijke politie.

Zuiderburen

In de rubriek Zuiderburen werpen we wekelijks een blik over de Belgische grens. Deze week: het STAM, het stadsmuseum van Gent.

Peter van den Assem

Gent

In het STAM, het stadsmuseum van Gent, is een opmerkelijke tentoonstelling geopend. Het Museum van de Misdaad gunt bezoekers een kijkje achter de schermen van de gerechtelijke politie met nooit eerder publiekelijk getoond materiaal.

Waar zou ze zijn, de echtgenote? De man had geen idee. Hij was naar de politie gegaan om aangifte te doen van vermissing en nu zat hij aan het bureau van de rechercheur van dienst. Die wilde weten of er bijzonderheden geweest waren de afgelopen dagen of weken. Niet dat de man wist, ze was gewoon weg. De rechercheur keek op: wat klopte er niet aan dit plaatje?

Kort daarna werd huiszoeking gedaan. De politie vond bloed van de vrouw. Uiteindelijk werd ze gevonden in zakken, gedumpt in het kanaal. De man bekende. Hij was verliefd op een ander en had zijn

▲ Het slachtoffer en het moordwapen. FOTOS PETER NICOLAI

echtgenote daarom vermoord en haar op een tafeltje aan stukken gezaagd. Dat tafeltje is nu te zien in het in het STAM in Gent. De zaag ligt erbij. De man ging vanwege het tijdstip van de moord, 14 februari 1999, de boeken in als de Valentijnsmoordenaar.

Fijne kneepjes

Het is een van de vele verhalen en zaken die gepresenteerd worden in het Museum van de Misdaad: een uitgebreide expositie van foto's, voorwerpen en geschriften die de gerechtelijke politie van Gent vanaf de jaren dertig van de vorige eeuw heeft verzameld. De spullen werden gebruikt om politiemensen in opleiding de fijne kneepjes van het vak te leren. „En zo is het museum stilaan ge-

“Zij wilde hem niet als schoonzoon en deed muizengif in zijn thee

– Marieke Vangheluwe, STAM

groeid”, zegt Philippe Dumarey. Hij is oud-commissaris van de gerechtelijke politie en leidde destijds een beperkt aantal mensen van buiten de dienst rond in het

museum. „Inmiddels zijn er goede politiescholen en meer middelen om zaken te tonen.”

En zo belandde het volledige Museum van de Misdaad uiteindelijk in dozen. Totdat er in het Bijlokemuseum in Gent (de voorloper van het STAM) een kostbare vijftiende-eeuwse schenkan werd gestolen. Dat gebeurde in de jaren negentig. De politie kwam de kan in 2014 op het spoor en kon hem het jaar erop terugbrengen naar het STAM. Vanuit die samenwerking vestigde de politie de aandacht op het eigen museum. „We zijn gaan kijken en vonden het fascinerend”, zegt Marieke Vangheluwe van het STAM. „We wilden het wel inventariseren en er zelf tijdelijk een tentoonstelling van maken, om alles daarna goed ge-

sorteerd terug terug te geven aan de politie.” En zo is een verrassende expositie samengesteld, die de verschillende aspecten toont van het werk dat politiemensen en experts doen om misdaden op te lossen. Verspreid over verschillende gangen en zalen.

Muizengif

In een daarvan hangt aan de achterste muur een grote foto uit 1965. Een oudere vrouw en een jongere man zitten samen aan een keukentafel met daarop kopjes en een traditionele theekan. Ze kijken stuurs voor zich uit, van een gezellig onderonsje is geen sprake. Marieke Vangheluwe: „We kijken naar de reconstructie van een poging tot vergiftiging. De man was het slachtoffer, de vrouw is zijn schoonmoeder in spe. Zij wilde hem niet als schoonzoon en vatte het plan op om muizengif (thallium, red.) in zijn thee te doen. Hij is daar heel ziek van geworden, maar heeft het wel overleefd.” Toen duidelijk werd dat de schoonmoeder dat gedaan had, volgde een reconstructie waarbij dader en slachtoffer samen aan tafel werden gezet. Philippe Dumarey benadrukt dat zo'n directe confrontatie vandaag de dag niet meer zou voorkomen. Maar de reconstructie is nog steeds een beproefd middel. „Het is feitelijk een visualisering van de verklaring die mensen hebben afgelegd, om te zien of het allemaal klopt.” Voor de man liep het overigens goed af. Hij trouwde met het meisje, maar zijn schoonmoeder werd tot levenslange dwangarbeid veroordeeld.

Het Museum van de Misdaad toont nog zo veel meer. Zoals een verzameling voorwerpen die ooit in strijd waren met de goede zeden. Speelkaarten met blote vrouwen, pornografie en... de boeken *Turks Fruit* en *Ik Jan Cremer*. Er is sindsdien veel veranderd.

Te zien tot en met 30 april 2019. Meer informatie op stam.be

Di bin ook alve Belgen

Streektaal

In deze rubriek belichten we wekelijks een Zeeuws dialect. Deze keer een verhaal van Frans van der Heijde in het Walchers. Beluister de gesproken rubriek op pzc.nl/streektaal.

Frans van der Heijde

Ouw jie eigenlijk ook van alve Belgen?, vroeg iemand me. Ik begreep het, ie kwam trug op m'n 'streektaalstikje' van noe acht weken gele. Natuurlijk ouwe ik ook van onze burenen an d'overkant, de Zeëuws Vlaemingen en ilder land. Ik mag ze wè, die alve Belgen, mee d'r apart dialect en toch een bitje lossere anpak van 't leven as in de rest van Zeêland. Ik geniete van *Friends of Folk* onder de bezielende leiding van Piet de H. en Jan H. Een ienkele keer mag ik een middeg mee ilder volmaeke. As ze ruste, vertel ik een verhaältje! Ook de *Dekzwabbers* ebbe me, as verteller, een leuken aeven bezurgd. In m'n auto luuster ik dikkels nê ildere cd. En mee Jan Hamelink, uut de Margrette, vermaeke ik wè es een èle troep vrouwen!

Me liekene dan net een komisch duo..!

Mè di is meer. Ik ouwe eël vee van d'n Oek. Di ebbe'ik in een gries verleden ooit es zo slecht gevoetbald, dâ'k stopte mee roken in de oop dâ'k beter zou he spele. De volgende weke speelde ik de sterren van d'n emel en ik ebbe nooit mi gerookt! Ik ebbe ook wat mee Biervliet en Zaamslag, wan di mag ik as 'overkanter' iedere winter op 'winterversite' komme. Ik bin di kind an uus hore! Ik kriehe ook een goed gevoel bie Sluus. Wan di kan m'n vrouwe moeiteloës een paer uren deurbrienge mee winkele onderwiele dâ ik op m'n fiets de omgeving verkenne. En in Sluus bin jie nooit alve, 't is vol mee èle en alve Belgen!

Ook an Clinge ebb'ik goeie herinneringen â oordt ilder dialect soms on-verstaenbaer. Ooit ebb'ik di getennist tegen de plaetselijke club, Game '78.

Wat de uutslag was bin'k vergete, mè ik mocht di de 'derden elt' meemaeke, saemen mee wat 'mannen op leeftied'. Mien ploeg was â weg en ik wachtte op m'n vrouwe en dochter, die in Sint Niklaas waere he winkele! Toen ze het clubuus binnenkwaeme om mien t'aelen, was ik â naebie lid van ildere verëninging gemaekt, ondanks het feit dat ik toch wat anders droenk dan ilder! De aanblik van vrouwen dee de Clingenaren zô goed, dâ me pas mee de hroëtst mogelijke moeite weg konde komme. Clinge ebb'ik vögoed in m'n arte geslôte!

Ook vö Terneuzen ebb'ik een zwak. Eigenlijk omdat iedereën het hin leuke, hin mooie, hin gezellige en soms een bitje gevaerlijke stad vindt. Het is de hroëtste gemeënte van Zeêland. Het lillekste eëndje van eël Zeêland en omgeving. Uut medelieën

koester ik noe de stad 'zonder arte'.

Weet je, ik bin sinds kort ook dol op Iezendiekie. Di was ik van de zeumer en droenk koffie op een terras op de mart. 'tWas er overdovend stil. Een paer plaetselijke stamgasten zaete verveeld vö d'r uut te kiekken. Toen ze ons as "overkanter" herkende ei eën van ilder ons ongevraegd dudelijk gemaekt, dat 'n hin Belg is en ook hin alven en dâ'k dat ook nooit mi moe zeie...! As Zeëuws Vlaenderen bie Belgenland getrokke zou ore, dan kwam 'n in opstand of ie vertrok uut Iezendiekie. Ik ebbe gezeid, dat 'n welkom is op Walchere..!

En ik ebbe ook een goed gevoel bie Nieuwvliet, â bin 'k er nog nooit geweest. Mè over een weke mag ik di probere de 'Vrouwen van noe' een aevend te amuseren. Een èle reize vö mien. Ik bin benieuwd!